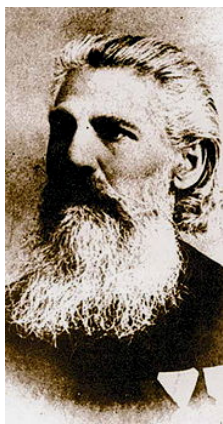

Simion Florea Marian

(n. 1 Octombrie 1847, Ilișești, Suceava - d. 11/24 Aprilie 1907, Suceava)

Începându-și ucenicia sub influența iluminismului transilvan și a școlii romantice creată de Vasile Alecsandri, reorientându-se și perfecționându-se la cea științifică a lui B. P. Hașdeu și maturizându-se prin înrâurirea, reciproc benefică, exercitată de spiritul junimist și Academia Română, personalitatea omului de știință, teologului și pedagogului Simion Florea Marian, din Bucovina aflată sub vremelnică ocupație austriacă, marchează un punct nodal în europenizarea culturii locuitorilor dela Dunăre și Carpați prin substanțialele contribuții aduse teaurizării, cercetării, sintetizării teoretizării folclorului, culturii orale, precum și prin fundamentarea etnografiei sau a etnobotanicii române, în numeroase și cuprinzătoare monografii enciclopedice de importanță cardinală.

Dacă Alecsandri, Hașdeu, G. Dem. Teodorescu, T. T. Burada, Mozes Gaster și alții precedeaua dela teoretizarea științei la cunoașterea propriu-zisă a folclorului și etnografiei, Marian a parcurs calea inversă. Datorită rădăcinilor genetice și a aptitudinilor sale înnăscute, el a plecat dela intuirea concretă, nemijlocită, la investigarea multilaterală a creației materiale și spirituale a românilor de pretutindeni și de aici la organizarea, interpretarea științifică și la teoretizarea acestora, deschizând astfel drumul unor folcloriști ca: Tudor Pamfile, Artur Gorovei, Mihai Lupescu și călăuzind cercetarea fundamentală a Academiei Române în acest domeniu, cum a fost cazul cu *Basmele române* de Lazăr Șăineanu și altele.

Asemenea performanțe s'au putut realiza deoarece Marian, înainte de a fi devenit academician, era "singurul etnograf (...) în adevăratul sens al cuvântului, care să fi răzbit în toate unghulețele, fie cât de ascunse, din traiul, din cugetul, din simțirea poporului român"¹ și intenționa să dovedească "straturilor suprapuse câtă cultură se ascunde tocmai în acele pături, pe care noi le privim ca neculte, câte cugetări frământă mintea acelor pe care noi îi credem că nu cugetă"², după cum afirma A. D. Xenopol.

Activitatea ctitorului etnografiei și etnobotanicii române nu impresionează numai prin aria de cuprindere și masivitatea volumelor sale tipărite sau rămase în manuscrise ori prin faptul că "unele sunt modele de muncă răbdătoare și cinstită și vor oferi întotdeauna un material bogat cercetătorilor în domeniul folclorului românesc"³, ci și prin comunicările, intervențiile, judecățile, recomandările și referatele susținute în diverse sesiuni generale, pe secții sau în comisiile de acordare a premiilor academice.

Astfel, S. Fl. Marian, alături de Titu Maiorescu, B. P. Hașdeu, V. Alecsandri, George Barițiu, I. Kalinderiu și alții, a contribuit practic, teoretic și metodologic la dezvoltarea și europenizarea științei și culturii naționale.

Că enciclopedismul său folcloric a fost urmărit cu atenție și apreciat de personalități academice europene, dela cumpăna celor două secole, o atestă, printre altele și opiniile romanistului Jan Urban Jarnik, profesor la Universitatea Carol din Praga, care menționa, cu uimire și admirație, că opurile academicianului român sunt rezultatul unei munci "uriașe, dusă la bun sfârșit de un singur bărbat și încă în împrejurări vitrege...

Dară, ceea ce e și mai mult, lucrările lui se vor ceti și studia și cele ce vor urma pe terenul cultivat de el, n'o să fie altceva de cât niște spicuri după un seceriș îmbelșugat"⁴.

Valoarea științifică a operei etnografului și folcloristului S. Fl. Marian continuă să sporească odată cu trecerea timpului și prin includerea în circuitul culturii a unei aname părți din ineditele finisate antum sau rămase în diverse faze de lucru: Botanica poporană română [12 vol.], Animale sugătoare (3 vol.), Cântece din Bucovina și Ardeal (3 vol.), Basme populare românești (4 vol.), Sărbătorile la români (2 vol), Mitologia populară română, Despre junețea la români, Hore, strigături, cântece din Bucovina, Ardeal și Ungaria, Doine ostășești din Transilvania, Doine din Bucovina, Nuvele și amintiri etc. etc.

Paul LEU

Kenmore, Washington, USA

Note:

¹ B. P. Hașdeu, **Răspunsul d-lui Hașdeu la Discursul de recepție al părintelui S. Fl. Marian**, în *Analele Academiei Române*, II, 1882, București, p. 162.

² A. D. Xenopol, **Junimea literară**, anul IV, nr. 6-7, 1907, p. 128.

³ Garabet Ibrăileanu, **Simion Florea Marian**, în *Viața Românească*, anul II, nr. 5, 1907, p.128.

⁴ Paul Leu, **Ecouri internaționale la moartea lui S. Fl. Marian**, în *Convorbiri literare*, nr. 4, aprilie 1982, p. III.

Biografie

Simon Florea Marian a fost pe rând preot în Poiana Stampei (1875-1877), Voloca (în apropiere de Cernăuți) (1877) și Siret (1877-1883), profesor de religie și limba română la "școala poporală" și la „școala reală inferioară” din Siret (1879-1883), profesor de religie la Gimnaziul greco-ortodox din Suceava (1893-1907), protopresbiter (1903). A fost de asemenea un membru activ al Academiei Române (1881), membru în Societatea geografică română și Societatea istorică română din București, în Comisia centrală pentru conservarea monumentelor istorice din Viena, membru de onoare al mai multor societăți culturale (Societatea Academică Literară „România Jună” din Viena, Junimea și Dacia din Cernăuți etc.)

Simon Florea Marian este considerat unul din cei mai de seamă folcloriști și etnografi români, lăsând urmașilor o operă încă neegalată în literatura noastră de specialitate. Pe lângă culegeri de folclor din toate ținuturile locuite de români, a scris monografiile despre sărbători, datini românești, ornitologie, cromatică etc. Prin opera lui a pus bazele cercetării științifice a folclorului și a stimulat culegerea amplă a creațiilor populare de către alți cercetători.

Muzeul memorial

În Suceava, pe Aleea Simion Florea Marian nr. 4, se găsește **Muzeul memorial Simion Florea Marian**, organizat în casa care a fost cumpărată și restaurată de el, în care a trăit și lucrat. Clădirea, care a fost construită în secolul al XVIII-lea, este compusă din șase camere. Expoziția cuprinde: mobilier de epocă; fotografiile și tablouri; cărți și periodice; obiecte personale; manuscrise; documente familiale, culturale, istorice; partituri muzicale; hărți.

Mormântul lui Simion Florea Marian în Cimitirul Pacea din Suceava

